

ENERGIEMANAGEMENTPLAN

Jaar 2023

t.b.v.

CO₂-Prestatieladder ambitieniveau 5

Jaarrapportage 2023 met Actieplan 2024*

*Voldoet aan de EED specificaties van de EU

Criteria:	Conform ambitieniveau 5 van de CO ₂ -prestatieladder 3.1
Opgesteld door:	Systeem-coördinator en externe ondersteuning
Goedgekeurd door:	Directie
Datum	18-10-2024

INHOUD

1	Inleiding	2
1.1	Algemeen	2
1.2	Kennismaking, bedrijfsprofiel	2
1.3	Definities & begrippen	3
1.4	Onderwerp en toepassingsgebied van ons EMP	3
1.5	Onderliggende protocollen & normen	3
2	Organizational Boundaries	4
2.1	Organisatiegrenzen	5
2.2	Bedrijfsomvang & emissies	5
3	Reductie doelstellingen	5
3.1	Toepasselijke periode	6
3.2	Reductiedoelstellingen algemeen	6
4	Invalshoeken	6
4.1	Invalshoek A (inzicht)	6
4.2	Invalshoek B (reductie)	6
4.3	Invalshoek C (transparantie)	6
4.4	Invalshoek D (participatie)	6
5	Invalshoek Inzicht (1A/2A/3A/4A/5A)	6
5.1	Referentiejaar	6
5.2	Emissiefactoren	8
5.3	Afbakening emissies	8
5.4	Resultaat 2023 (footprint)	8
5.5	Berekeningsmethode	8
5.6	Emissies	9
5.7	Onzekerheden, uitsluitingen en aannames	9
5.8	Conclusie invalshoek inzicht	9
6.	Invalshoek Reductie (1B/2B/3B/4B/5B)	9
6.1	Vaststelling reductiedoelstellingen	9
6.2	Referentie reductie scope 1, scope 2 en scope 3	10
6.4	Referentie reductie projecten met gunningvoordeel	10
6.5	Verantwoording reductie doelstellingen	10
6.5	Resultaten reductiedoelstellingen	11
7	Invalshoek Transparantie (1C/2C/3C/4C/5C)	12
7.1	Belanghebbenden	12
7.2	Communicatie	12
7.3	Risico`s	13
7.4	Planning	13
8	Invalshoek Participatie (1D/2D/3D/4D/5D)	14
8.1	SKAO	15
8.2	VHG	15
8.3	Meinweg Organisatieadvies B.V.	15
8.4	Budgetplan	15
9	De uitvoering van de CO ₂ reductiedoelstellingen	15
9.1	"plan"	15
9.2	"do"	16
9.3	"check"	16
9.4	"act"	16
10	Samenvatting	16

1 Inleiding

In dit hoofdstuk is een inleiding de organisatie, haar belanghebbenden en de toepasselijke normen opgenomen.

1.1 Algemeen

Konijnenberg Bos en Groen B.V. (hierna te noemen: Konijnenberg) heeft als organisatie jarenlange ervaring op het gebied van gebied van (her-)inrichting en onderhoud van de openbare, particuliere ruimte en infrastructuur en wil met haar diensten bijdragen aan een plezierige en uitdagende leef- en werkomgeving.

Konijnenberg heeft de volgende certificaten, VCA**, ISO-9001, PSO-trede 3, Groenkeur en ERBO.

Voor Konijnenberg is "Duurzaamheid en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen" een actueel thema. Dit komt onder meer tot uiting in de initiatieven die Konijnenberg onderneemt om zich te certificeren (CO₂-Prestatieladder).

De CO₂-prestatieladder is een methode om de CO₂-emissie in kaart te brengen en deze te reduceren. Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) is momenteel de onafhankelijke eigenaar en beheerder van de CO₂-Prestatieladder. Het doel van de CO₂-prestatieladder is om een duurzamer en zelfs klimaatneutraal bedrijfsleven te realiseren. Scope 1 zijn alle directe emissies, scope 2 zijn indirecte emissies als gevolg van het verbruik van energie. Alle overige indirecte emissies vallen onder scope 3.

Konijnenberg wil CO₂-prestatieladder niveau 5 behalen en wil deze gaan behouden. Jaarlijks wordt de CO₂-footprint en het energiemangementplan opgemaakt.

Ons CO₂-beleid is erop gericht de emissies van onze bedrijfsactiviteiten inzichtelijk te maken, te registreren, monitoren en te beperken. Dit gebeurt door het opstellen van reductie doelstellingen, waarin wij stellen het energiegebruik te reduceren ten opzichte van het referentiejaar.

In dit EMP wordt de CO₂-emissie, de voortgang van de reductiedoelstellingen en de maatregelen geregistreerd. Dit EMP omvat de cijfers van het gehele kalenderjaar 2023, van 1 januari t/m 31 december 2023.

De Systeem-coördinator rapporteert de resultaten van onze emissies aan de directie.

Conform ISO 50001 omvat dit EMP minimaal:

- onze energie beoordeling
- overzicht van het energieverbruik en de CO₂-emissies per scope
- vergelijking van het energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar
- analyse van opvallende toe- en afnames van het verbruik en/of CO₂-emissie
- voortgang van en de prognose voor het behalen van de reductiedoelstelling
- eventuele aanbevelingen voor preventieve of corrigerende maatregelen
- status van eerdere preventieve of corrigerende maatregelen
- algemene ontwikkelingen

1.2 Kennismaking, bedrijfsprofiel

Konijnenberg B.V. heeft als organisatie jarenlange ervaring op het gebied van (herinrichting) en onderhoud van de openbare ruimte en infrastructuur en wil met haar diensten bijdragen aan een plezierige en uitdagende leef- en werkomgeving.

Binnen ons bedrijf is de focus op het leveren van het beste resultaat dat volledig aansluit op de wensen van de klant, zodat ieder project met tevredenheid gerealiseerd wordt. Als groeiende organisatie staan wij open voor al de klantvragen, maar ook voor adviezen en kritische kanttekeningen. Immers, zowel de opdrachtgever als ook wij als aannemer hebben hetzelfde doel voor ogen: een goed resultaat, waar we samen trots op kunnen zijn.

Door de inzet van vakkundig en ervaren personeel en het gebruik van moderne materialen groeit Konijnenberg mee met de eisen en verwachtingen van de opdrachtgever. Zodoende zijn wij steeds in staat om in te spelen op de eisen, die vanuit de markt aan ons worden gesteld. Door mee te bewegen met de wensen van onze opdrachtgevers kunnen wij flexibel opereren en tevens bijdragen aan de verdere ontwikkeling van vakmanschap en ervaring. Konijnenberg neemt initiatieven om met name het gas-, elektra- en brandstofverbruik bij uitvoering van haar diensten en projecten te beperken en de CO₂-emissies te reduceren ten gunste van onze leef- en werkomgeving.

Bedrijfsprofiel

Voor Konijnenberg is "Duurzaamheid en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen" een actueel thema. Dit komt onder meer tot uiting in de initiatieven, die Konijnenberg onderneemt om zich te certificeren voor de CO₂-Prestatieladder.

Ons CO₂-beleid is erop gericht de CO₂-emissies van onze bedrijfsactiviteiten inzichtelijk te maken, te registreren, te monitoren en te reduceren. Dit gebeurt door het opstellen van reductiedoelstellingen, waarin we het energieverbruik willen reduceren ten opzichte van een gekozen referentiejaar. We maken onze CO₂-emissies inzichtelijk met behulp van een CO₂-footprint. Als eerste stap hiertoe hebben wij daarom voor de periode 2022 de scope 1,2 berekend, navolgend ook het referentiejaar genoemd. Middels deze rapportage wil Konijnenberg ambitieniveau 5 behalen en wil deze gaan behouden.

De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen, alsmede inzicht in de herkomst van deze emissies over de verschillende processen van Konijnenberg. Het nemen van onze maatschappelijke

verantwoordelijkheid ten aanzien van de negatieve impact die onze bedrijfsactiviteiten uitoefenen op het milieu is voor Konijnenberg van cruciaal belang. Hier wordt invulling aan gegeven door het voeren van een actief milieubeleid geënt op voortdurend verbeteren volgens het principe van de "PDCA-methode". Het reduceren van de CO₂-emissies is hierbij van wezenlijk belang voor de organisatie. Onze maatschappelijke verantwoordelijkheid op dit gebied willen wij uitdragen aan de hand van de richtlijnen die de CO₂-prestatieladder daarvoor aanreikt.

1.3 Definities & begrippen

In tabel 1-a worden de belangrijkste begrippen en definities in dit EMP weergegeven en nader omschreven.

Tabel 1-a: Overzicht definities & begrippen	
Broeikasgassen	Gassen die de zonnestraling wel doorlaten naar het aardoppervlak, maar de terugkerende straling (warmte) tegenhouden, met opwarming van het aardoppervlak als gevolg.
CO ₂ -emissie	De totale massa van CO ₂ uitgestoten naar de atmosfeer over een specifieke periode.
CO ₂ -footprint	Een maat, uitgedrukt in ton CO ₂ , voor de emissie van CO ₂ als gevolg van het gebruik van fossiele brandstoffen in het verkeer, luchtvaart, transport, productie van elektriciteit en verwarming.
Scope 1, directe emissies	Directe emissies zijn emissies die worden uitgestoten door installaties die in eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie, zoals emissies door eigen gasgebruik.
Scope 2, indirecte emissies	Indirecte emissies, zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren, doch die door de organisatie worden gebruikt, zoals bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij het opwekken van elektriciteit in centrales.
Scope 3, overige indirecte emissies	Indirecte emissies, zijn emissies die ontstaan als gevolg van de activiteiten van de organisatie maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van de organisatie zijn noch beheerd worden door de organisatie. Voorbeelden zijn emissies die voortkomen uit de productie van ingekochte materialen (<i>upstream</i>) en het gebruik van het door de organisatie aangeboden/verkochte werk, project, dienst of levering (<i>downstream</i>).
Eenheden t.b.v. berekeningen en doelstellingen in rapportage	Emissie CO ₂ in tonnen e.o. kilogram
Energiebeoordeling	Omvat het proces van identificatie en evaluatie van het energiegebruik binnen de organisatie. De energiebeoordeling is opgebouwd uit een analyse op hoofdlijnen van het energieverbruik en energiegebruik. De energiebeoordeling gaat primair om het actuele verbruik. Zie ook ISO 50001 §6.3 & §A.6.3.
Maatregellijst	De maatregellijst is een niet uitputtende lijst met CO ₂ -reductiemaatregelen, onderverdeeld naar veelvoorkomende activiteiten van organisaties die deelnemen aan de CO ₂ -Prestatieladder.

1.4 Onderwerp en toepassingsgebied van ons EMP

Het EMP van Konijnenberg heeft het doel te omschrijven hoe wij voldoen aan de certificatievoorwaarden van het prestatieniveau 5 van de CO₂-prestatieladder, hoe wij dit aantonen en inzichtelijk maken. Het EMP van Konijnenberg is geënt op het handboek CO₂-prestatieladder versie 3.1. De maatregelen van organisatorische en administratieve aard om tot reductie te komen. Konijnenberg heeft een gecertificeerd managementsysteem met de in de tabel benoemde normen

Tabel 1-b: het management- en borgingssystemen	
Onderwerp	Norm
Kwaliteit	ISO 9001
Veiligheid	VCA**
Vakmanschap Groen	BRL Groenvoorziening en Kleurkeur
Vakmanschap bosbeheer	ERBO
Planeet / Milieu	CO ₂ -Prestatieladder
People / Maatschappij	PSO trede 3
Profit / Maatschappij	SKAO

Om structurele monitoren en evaluatie van de CO₂ inventarisatie en de reductie maatregelen volgens het principe van de "PDCA-methode" te borgen zijn sturende maatregelen omschreven.

1.5 Onderliggende protocollen & normen

Dit rapport is opgesteld overeenkomstig:

- Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1
- NEN-ISO 14064-1 Greenhouse gases – Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals", d.d. maart 2018, paragraaf 9.3.1.
- Het datamanagement opgenomen in Appendix C van de GHG Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard (WBCSD/WRI, september 2011).
- NEN-EN ISO 50001: 2018

Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1

De CO₂-Prestatieladder is gebaseerd op het Green House Gas (GHG)-protocol en is een instrument om bedrijven die deelnemen aan aanbestedingen te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat daarbij met name om:

- Energiebesparing;
- Efficiënt gebruik maken van materialen;
- Gebruik van duurzame energie.

NEN-EN-ISO 14064-1

Een kruisverwijzing tussen de diverse onderliggende normen is te vinden in tabel 1-c.

Tabel 1-c: kruisverwijzing ISO 14064-1 en GHG-protocol				
§ in ISO 14064-1	HFD 9.3.1 GHG report content	Omschrijving	Hoofdstuk in dit EMP	Overig
4.1	A	Beschrijving van de rapporterende organisatie	1	
3.1	B	Verantwoordelijke persoon voor het rapport	1	S. Kok
3.1	C	Verslagperiode	3.1	01-01-2023/ 31-12-2023
4.1	D	Documentatie van de organisatorische grenzen	2.1	
4.1	E	Documentatie van de rapporterende grenzen, inclusief criteria vastgesteld door de organisatie om significante emissies te bepalen	2, 3 en 5	
7	F	Directe CO ₂ -emissies in ton CO ₂	5	
5.5	G	Beschrijving hoe biogene CO ₂ -emissies en -verwijderingen worden behandeld in het verslag. De relevante biogene CO ₂ -emissies en -verwijderingen afzonderlijk gekwantificeerd	5	
5.5	H	Indien gekwantificeerd, directe CO ₂ -verwijdering	5	
5.4	I	Uitleg over de uitsluiting van significante GHG-bronnen of -sinks van de kwantificering	5	
7	J	Gekwantificeerde indirecte GHG-emissies	1 en 5	
3.1	K	Referentiejaar	5.1	2022, keten 2023
3.1	L	Uitleg van wijziging of herberekening van het referentiejaar of andere historische data. Documentatie van de gevolgen voor de vergelijkbaarheid van zulke herberekeningen	5	
5.1	M	Verwijzing naar of beschrijving van kwantificeringsmethoden en redenen voor deze keuze	5	
5.2	N	Uitleg van wijzigingen ten opzichte van eerder gebruikte kwantificeringsmethode	5	
5.1	O	Verwijzing naar of documentatie van gebruikte emissie- of -verwijderingsfactoren	5	
9.3	P	Beschrijving van invloed van onzekerheden op de nauwkeurigheid van emissie- en verwijderingsdata	5	
9.3	Q	Beschrijving onzekerheidsanalyse en resultaten	5	
3.1	R	Verklaring dat het rapport is opgesteld in overeenkomst met ISO-14064-1	1.5	
3.1	S	Statement met betrekking tot de verificatie van de emissie-inventaris, inclusief vermelding van de mate van zekerheid	5	
9.1	T	De equivalentie-factoren, conversiefactoren (GWP waarden) gebruikt in de berekening, inclusief de bron. Indien de GWP waarden niet overeenkomen met het meest actuele IPCC rapport, voeg dan de emissiefactoren of database referentie toe, inclusief bron	5	

Green House Gas-protocol

Het doel van de CO₂-Prestatieladder is om bedrijven te stimuleren de eigen CO₂-emissie (en die van hun leveranciers) te kennen en permanent te zoeken naar mogelijkheden om de impact op het klimaat te reduceren.

Het GHG-protocol heeft een dubbele doelstelling, het ontwikkelen van een internationale standaard voor de verantwoording én de verslaggeving van de uitstoot van BKG. BKG zijn gassen die de zonnestraling doorlaten naar het aardoppervlak, maar de terugkerende straling (warmte) tegenhouden (dit is vergelijkbaar met wat in een broeikas gebeurt vandaar de naam). Broeikasgassen werken dus als een soort deken voor de aarde. De belangrijkste broeikasgassen zijn koolstofdioxide (CO₂), methaan (CH₄) en lachgas (N₂O).

Onderstaande afbeelding onderscheidt de verschillende scopes op basis van de herkomst van het broeikasgas.

Afbeelding 1: Overzicht CO₂-scopes

NEN-EN-50001: 2018

Dit EMP is opgesteld conform de energienorm NEN-ISO 50001 en wordt door de directie onderschreven. Zie tabel 1-d.

Tabel 1-d: opname ISO 50001 in EMP			
§ in 50001	Doel	PDCA Stappen	Link met Laddereis 3.1
§ 6.3 & § A.6.3	Energiebeoordeling	Plan	2.A.3 en 3.B.2
§ 6.2 & § A.6.1	Energie doelstellingen, -taakstellingen en actieplannen	Plan/Do	3.B.2
§ 6.6 & § 9.1 & § A.9.1	"Monitoring, meting, analyse en evaluatie van energieprestatie en het EMP" en "Plannen voor verzamelen van energiedata"	Check	3.B.2
§ 10.1	Afwijkingen & corrigerende maatregelen	Act	3.B.2

2 Organizational Boundaries

Dit hoofdstuk beschrijft de omvang van de CO₂-emissies van de gehele organisatie en de vaste verdeling van deze CO₂-emissies tussen kantoor en werklocaties. De CO₂-emissies van de gehele organisatie bepaalt tevens de bedrijfsgrootte, die dan vastligt voor de geldigheid van het certificaat.

2.1 Organisatiegrenzen

Conform het Handboek CO₂-prestatieladder dienen wij de organizational boundary voor het bepalen van de CO₂ footprint vast te stellen. Uitgangspunt voor Konijnenberg hierbij is dat de betreffende organisatieonderdelen direct betrokken zijn bij het veroorzaken van de CO₂ emissies en de activiteiten die daar mee gemoeid zijn, ofwel die tot de kernactiviteiten behoren. Wij hanteren hierbij de top-down methode vanuit het GHG-model.

Het GHG-Protocol beschrijft drie verschillende benaderingen om de grenzen van de organisatie (organizational boundary) te bepalen:

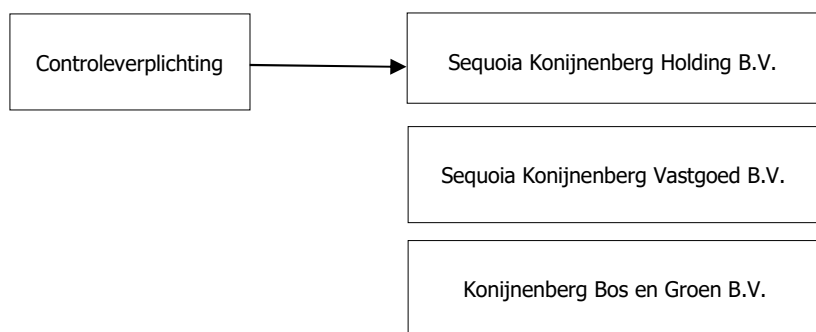
- 'Equity share': tot de organisatie behoren die systemen waar de organisatie 100% economisch aandeel in heeft
- 'Operational control': hiertoe behoren die systemen waar de organisatie 100% operationele invloed op heeft
- 'Financial control': hiertoe behoren die systemen waar de organisatie 100% financiële invloed op heeft.

Voor de bepaling van de organisatorische grenzen van Konijnenberg wordt de 'operational control' benadering gevolgd.

Voor het bepalen van de grenzen van de organisatieonderdelen, heeft Konijnenberg de volgende criteria gehanteerd:

- geen werkmaatschappij ('Holdings' alleen financieel, geen activiteiten dus geen CO₂)
- geen personeel (geen personeel werkzaam)
- geen doorslaggevend belang (geen doorslaggevend belang c.q. stem in het genoemde bedrijfsdeel)

Konijnenberg heeft zich gecommitteerd aan de eisen die worden gesteld door de CO₂-Prestatieladder van SKAO. Dit EMP geldt voor de gehele organizational boundary. De volgende organisatieonderdelen behoren tot de organisatorische grens of wel de "Organizational boundary".

Afbeelding 2: organogram Konijnenberg BV

De Sequoia Konijnenberg Holding is opgericht voor de 'Financial Control' (aandeelhouder) om de aandelen te beheren en voert geen werkzaamheden. Konijnenberg heeft geen andere bedrijven binnen de boundary waarin CO₂-emissies worden uitgestoten.

Tabel 2-a: KvK-gegevens

KvK-nummer	Naamstelling	Bijzonderheden
63655179	Sequoia Konijnenberg Holding B.V.	Financiële Holding (geen emissie)
63658550	Sequoia Konijnenberg Vastgoed B.V.	Financiële Holding (geen emissie)
63659824	Konijnenberg Bos en Groen	Besloten Vennootschap met gewone structuur

2.2 Bedrijfsomvang & emissies

In het handboek van de CO₂-prestatieladder, staat een omschrijving van de bedrijfsomvang gerelateerd aan de omvang van de CO₂-emissies. Konijnenberg kent geen andere bedrijven in de boundary waarin de activiteiten uitgevoerd worden. In het handboek van de CO₂-prestatieladder, staat een omschrijving van de bedrijfsomvang gerelateerd aan de omvang van de CO₂-emissies.

Tabel 2-b: Organisatieomvang CO₂-emissies

Jaar	Editie verslaglegging	Kantoren	Projecten	Totaal	Formaat organisatie
2023	Eindejaar	1,94	159,12	161,05	Klein
2023	1 ^{ste} helft	0,99	90,17	91,16	Klein
2022 (Referentiejaar)	Eindejaar	1,60	177,30	178,90	Klein
2022 (Referentiejaar)	1 ^{ste} helft	0,82	81,60	82,43	Klein
Criteria voor formaatkeuze		- kleine organisatie produceert ≤ 500 ton vanwege kantoren alsmede ≤ 2.000 ton vanwege projecten			
Consequentie uit formaatkeuze		- eisen 5.A.2-2, 5.A.3, 4.C, 5.C, 4.D en 5.D van Handboek CO ₂ -Prestatieladder versie 3.1 niet van toepassing			

2.2.1 Scope:

"Het aannemen en uitvoeren van groenvoorzienings-, hoveniers-, boomverzorgingswerkzaamheden en andere cultuurtechnische werken alsmede het aanleggen, beheren en onderhouden van openbare ruimten".

3 Reductie doelstellingen

Dit hoofdstuk beschrijft de CO₂-emissies over een specifieke periode en de reductiedoelstellingen.

3.1 Toepasselijke periode

Tabel 3-a: Toepasselijke periode

Periode van toepassing	Januari t/m december 2023
Toepasselijke conversiefactoren	CO ₂ -emissiefactoren wijzigingsoverzicht 2023

3.2 Reductiedoelstellingen algemeen

De reductiedoelstellingen van Konijnenberg hebben betrekking op scope 1, 2 en de keten gerelateerd aan ambitieniveau 5. Twee belangrijke uitgangspunten voor de reductiedoelstellingen zijn als volgt:

- Realistisch van aard
- Gericht op besparingen.

Reductiedoelstellingen per gewerkt uur

Scope 1: 25% CO₂-reductie per gewerkt uur in 2030 t.o.v. 2022, gemiddeld 3,1% per jaar

Scope 2: Behoud van zero-emissie

Keten: 5% totale CO₂-reductie in 2030 t.o.v. 2023, gemiddeld 0,7% per jaar

Tabel 3-b: Beschrijving van de Scopes

Scope	Omvat
Scope 1	Alle directe emissies, emissies die direct door de eigen organisatie worden uitgestoten. Het gaat hier bijvoorbeeld om het gasverbruik van het pand en het brandstofverbruik voor het wagenpark en overig materieel.
Scope 2	Alle indirecte emissies, ofwel emissies die al zijn uitgestoten voor de productie van een grondstof die door de organisatie wordt verbruikt. Voorbeelden hiervan zijn het elektriciteitsverbruik van kantoor en bedrijfsauto's.
Scope 3	Alle overige indirecte emissies. Hieronder vallen bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij de projecten, afvalverwerking, inkoop en transport.

4 Invalshoeken

In de volgende paragrafen is een beknopte weergave te lezen van de invalshoeken op basis van de CO₂-prestatieladder handboek 3.1 gerelateerd aan certificatie niveau 5.

4.1 Invalshoek A (inzicht)

Konijnenberg wil gecertificeerd worden op ambitieniveau 5. De emissies van scope 1, 2, 3 en in de keten zijn afzonderlijk omschreven.

4.2 Invalshoek B (reductie)

De reductiedoelstellingen zijn beschreven in hoofdstuk 6 "Reductie". Wij willen hierbij wel laten optekenen dat een toenemend werkaanbod kan resulteren in een toename van het "brandstof" gebruik c.q. de omvang van het wagenpark.

4.3 Invalshoek C (transparantie)

Interne maar ook externe communicatie is omschreven in hoofdstuk 7 "Transparantie".

4.4 Invalshoek D (participatie)

Konijnenberg participeert in netwerken en neemt deel aan initiatieven van brancheverenigingen en opdrachtgevers om op de hoogte te blijven van de recente reductiemogelijkheden, zie hoofdstuk 8 "Participatie".

5 Invalshoek Inzicht (1A/2A/3A/4A/5A)

In dit hoofdstuk worden de opgedane inzichten van de invalshoek "inzicht" uitgebreid behandeld.

5.1 Referentiejaar

Om te komen tot certificatie niveau 5 van de CO₂-prestatieladder heeft Konijnenberg de CO₂-emissies van het kalenderjaar **2022** in kaart gebracht en berekend. De onderverdeling die de basis voor de berekening vormt is opgedeeld in:

- Een beschrijving van de scopes, welke energiestromen worden meegenomen
- De verbruiken per energiestroom
- De overzichtslijst van alle facturen per energiestroom
- De conversiefactoren

De eerste stap is het opstellen van de energiebeoordeling om inzichtelijk maken waar de grootse emissies optreden. Op basis van dit inzicht wordt beoordeeld bij welke energiestromen een reductie van de CO₂-emissie behaald kan worden.

De taken en verantwoordelijken voor de totstandkoming voor de emissie berekening is in onderstaande tabel 5-a vastgelegd.

Tabel 5-a Taken en verantwoordelijkheden

Taken	Taak	Frequentie	Verantwoordelijke
Verzamelen gegevens voor de emissie inventarisatie	Taak	Halfjaarlijks	Systeem-coördinator
Interne controle emissie inventarisatie	Taak	Halfjaarlijks	Systeem-coördinator & externe adviseur
Accorderen emissie inventarisatie	Bevoegdheid	Jaarlijks	Directie
Opstellen EMP	Taak	Jaarlijks	Systeem-coördinator & externe adviseur
Evaluatie van het inzicht in het EMP	Taak, verantwoordelijk	Jaarlijks	Systeem-coördinator

De volgende stap is voor het kwantificeren van de CO₂-emissies, er wordt gebruik gemaakt van Excel sheet waarin de verbruiken per energiestroom, middels de facturen geregistreerd worden. Voor de berekening worden de emissiefactoren van de Well to Wheel (WTW) gebruikt.

5.1.1 Emissie inventaris scope 1 en 2 referentiejaar 2022

Tabel 5-b: Emissie inventarisatie Scope 1 en 2 referentiejaar 2022						
Energiestroom	Emissiefactor	Hoeveelheden	Eenheid	Emissies in ton		in %
Brandstoffen						
Diesel GTL	3,268	43382	liter	141,77		79,25
Diesel B7	3,256	6256,18	liter	20,37		11,39
Benzine Euro 95	2,821	2681,82	liter	7,57		4,23
Aspen	2,821	1430	liter	4,03		2,25
Propana*	1,725	1670,89	liter	2,88		1,61
LPG	1,802	140,86	liter	0,25		0,14
Overige olie	2,947	141,6	Kg	0,42		0,23
Totaal verbruik brandstoffen				177,30		
Elektra						
Inkoop Elektriciteit (Groen)	-	7941	kWh	-		-
Opgewekte Elektriciteit (Groen)		22716	kWh	-		-
Terug geleverd (groen)		-14715	kWh	-		-
Gebruik uit eigen opwek	-	8001	kWh	-		-
Totaal				15942	kWh	-
Totaal verbruik elektra						
Aardgas						
Aardgas	2,079	772	m ³	1,60		0,90
Totaal verbruik aardgas				1,60		
				Totale emissies	178,90	100,00

* Propana KG naar liters. 1KG = 1,96 liter

5.1.2 Emissies inventarisatie scope 3 referentiejaar 2023

Tabel 5-c: Emissie inventarisatie scope 3						
Nr.	Categorie	Emissiefactor kg CO ₂ per eenheid	Eenheid	Rekendata 2023	Emissies ton CO ₂	
UPSTREAM						
1	Aankoop van goederen en diensten			Hoeveelheden		
Prim. data	Zand, grond	4,450	ton	224,18	0,998	
Prim. data	Betonproducten	3,195	ton	109,59	0,350	
Prim. data	Betonproducten	0,353	euro	439,00	0,155	
Prim. data	Grond/Teelaarde	3,150	ton	775,97	2,444	
Prim. data	Menggranulaat	0,670	kg	20250	13,568	
Sec. data	Hout	0,313	kg	4090	1,279	
Prim. data	Boomgranulaat	0,000	ton	25	0,000	
Prim. data	Planten, bomen	0,000	euro	33676	0,000	
Prim. data	Compost	0,112	kg	22100	2,476	
Prim. data	Zaden en meststoffen	0,000	kg	143	0,000	
Prim. data	Meststoffen	0,000	liters	230	0,000	
Prim. data	PVC, kunststoffen	2,600	euro	21,95	0,057	
Sec. data	Metalen (ijzer)	2,620	stuk	20	0,052	
Prim. data	Onderaanneming	0,119	euro	2379	0,283	
Prim. data	KAM Diensten	0,148	euro	16536,78	2,442	
Prim. data	Inkoop diensten	0,148	euro	22752,52	3,360	
Prim. data	Inhuur Materieel	0,449	euro	17000	7,634	
Prim. data	Overige inkoop	0,353	euro	27979,84	9,882	
Totaal	Aankoop van goederen en diensten				44,98	
2	Kapitaalgoederen					
Prim. data	Investeringen	20	euro	79398,85	3,970	
Totaal	Kapitaalgoederen				3,97	
4	Transport en distributie					
Sec. data	Bezorging leveranciers	0,581	euro	1126,06	0,654	
Sec. data	Onderaanneming	0,119	euro			
Totaal	Transport en distributie				0,65	
5	Afval tijdens werken					
Prim. data	Ongesorteerd puin	0,985	ton	133,58	0,132	
Prim. data	BSA	0,985	ton	0,70	0,001	
Prim. data	C-hout	0,021	kg	1880	0,040	
Prim. data	Hout voor versnipperaar	0,054	kg	932380	50,349	
Prim. data	Brandhout	0,077	kg	115000	8,855	
Prim. data	Dakleer	0,985	ton	0,12	0,000	
Prim. data	Groenafval	0,009	kg	114880	1,024	
Prim. data	Grond gemengd	0,985	ton	70,87	0,070	
Totaal	Afval tijdens werken				60,47	
7	Woon-werk km					
Prim. data	Woon-werk km	0,193	km	27574,10	5,322	
Totaal	Woon-werk km				5,32	
8	Geleasete Activa					

Prim. data	Materieel, activa	20	euro	52647,12	2,632
Totaal	Kapitaalgoederen				2,63
DOWNSTREAM					
9	Transport en distributie				
Prim. data	Inkoop transport	0,581	euro	2392,04	1,389
Totaal	Transport en distributie				1,39
11	Gebruik van verkochte producten				
Prim. data	Brandhout	0,052	kg	24667	1,286
Prim. data	Houtsnippers	0,030	kg	932380	28,344
Totaal	Gebruik van verkochte producten				29,63
12	End of life (<i>keten bij verwerkers</i>)				
Prim. data	Recyclen (BSA, puin, dakleer)	0,985	ton	134,40	0,132
Prim. data	Composteren*	112,02	ton	114,88	3,861
Prim. data	Verbranden C-hout	0,021	kg	1880	0,04
Totaal	End of life				4,03
Emissies in ton					153,08

*1 ton groenafval = 0,3 ton compost

5.1.4 Emissies inventarisatie projecten met gunningsvoordeel referentiejaar 2023
Er waren geen project met gunningsvoordeel.

5.1.5 Emissies inventarisatie keten referentiejaar 2023

Tabel 5-d: emissies bij de verwerking van "groenafval"

Processtap	Omschrijving	Door	Emissies in Scope	Relevantie	Emissies in tonnen
1	Transport	Konijnenberg	1 & 2	Niet	-
2	Hoveniers werkzaamheden	Konijnberg	1 & 2	Niet	-
3	Transport	Extern	3, keten	Ja	0,899
4	Verwerking	Extern	3, keten	Ja	3,861
5	Verwerking	Konijnberg	3, keten	Ja	0,47
Totaal					5,23

5.2 Emissiefactoren

We hanteren de Well-to-Wheel benadering en maken gebruik van de conversiefactoren van <https://www.co2emissiefactoren.nl/>

5.3 Afbakening emissies

We maken gebruik van het GHG-protocol voor de scope indeling.

Tabel 5-f: Kader achtergrond emissies

Scope 1	Scope 2	Scope 3
Scope 1-emissies ("directe emissies") zijn emissies die worden uitgestoten door installaties die in eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie.	Scope 2-emissies ("indirecte emissies") zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren.	Scope 3-emissies ("overige indirecte emissies") zijn emissies die ontstaan als gevolg van de activiteiten van de organisatie maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van de organisatie zijn noch beheerd worden door de organisatie.
Toepassingen scope 1	Toepassingen scope 2	Toepassingen scope 3
Aardgas (groen of grijs) Brandstoffen: Benzine & Diesels e.d. Propaangas LPG Aspen Mengsmering Smeerolie	Grijze elektriciteit Groene elektriciteit	Inkoop van goederen materialen/goederen/diensten Kapitaalgoederen Transport en distributie Zakelijke km (privé voertuigen, openbaar vervoer, vliegreizen) Zakelijke reizen met openbaar vervoer Afval tijdens projecten End of life (afvalverwerking)

5.4 Resultaat 2023 (footprint)

Uit de CO₂ inventarisatie over 2023 zijn de resultaten berekend.

FOOTPRINT VERKLARING 2023		
Eigen emissie fossiele stoffen	1	161,05
Eigen indirecte emissie	2	0
Externe indirecte emissie	3	153,08
Totaal in tonnen CO ₂		314,13

5.5 Berekeningsmethode

Voor het kwantificeren van de scope 1 & 2 emissies worden de verbruiken in een Excel sheet genoteerd. Deze verbruiken zijn gespecificeerd in de ontvangen facturen. Ter controle en verificatie worden er (jaar) overzichten van de leverancier opgevraagd. Voor het kwantificeren van scope 3, de projecten met gunning en de ketenanalyse worden de inkoop / verkoopfacturen gekwalificeerd en gekwantificeerd in een tabel per categorie. De verbruiken worden vermenigvuldigd met de emissiefactoren uitgedrukt in kg CO₂ per eenheid.

De verbruiken worden vermenigvuldigd met de emissiefactoren van de Well to Wheel (WTW) methode voor het verkrijgen van emissies.

De emissies van alle scopes worden bij elkaar opgeteld om de volledige CO₂-emissies te verkrijgen.

Halfjaarlijks worden de emissies van scope 1, 2, de projecten met gunning en de keten berekend en gerapporteerd.

Jaarlijks worden alle emissies gerapporteerd.

Ter verificatie van de emissies wordt door een onafhankelijke persoon de facturen van de Excel Sheet steekproefsgewijs controleert. Deze controle wordt in de interne controle geregistreerd.

5.6 Emissies

De emissies die Konijnenberg uitstoot worden veroorzaakt door de werken/projecten, het gebruik van de faciliteiten en het transport.

5.6.1 Brandstoffen

De overgrote bijdrage aan de CO₂-footprint wordt geleverd door het gebruik van diesel. De verbruiksgegevens worden middels facturen in een overzichtlijst genoteerd.

5.6.2 Elektriciteit

Er wordt groene elektriciteit van Vattenfall ingekocht. De periode die inzichtelijk is loopt niet volgens een standaard kalender jaar. Het totaalverbruik is echter wel van een geheel jaar, dit jaarverbruik wordt volledig opgenomen in de berekening. Het elektra verbruik is berekend a.d.h.v. jaarnota en overzicht opwek zonnepanelen. Hierbij is het gebroken jaar/periode april 2023 tot april 2024 gebruikt.

5.6.3 Aardgas

Er wordt aardgas van Vattenfall ingekocht. De periode die inzichtelijk is loopt niet volgens een standaard kalender jaar. Het totaalverbruik is echter wel van een geheel jaar, dit jaarverbruik wordt volledig opgenomen in de berekening.

5.6.4 Overige emissiebronnen

Overige emissiebronnen zijn toe te wijzen aan bijvoorbeeld inkoop van goederen, diensten en er worden ook marginale hoeveelheden van koudemiddelen (airco's en voertuigen) gebruikt.

5.7 Onzekerheden, uitsluitingen en aannames

De verbruiken van scope 1 en 2 zijn primaire waardes omdat deze gebaseerd zijn op inkoop facturen. De gebruikte emissiefactoren zijn van afkomstig van de emissiefactorenlijst 2023 van SKAO zodat we kunnen concluderen dat de verkregen emissies absoluut zijn.

De verbruiken in scope 3 zijn zowel primair als secundair omdat de gebruikte in/verkoop facturen niet altijd uitgesplitst zijn naar hoeveelheden, brandstofgebruiken e.d. In afzonderlijke werkbestanden zijn uitsplitsing gemaakt van de inkoop in hoeveelheden.

Indien er geen uitsplitsing mogelijk is er uitgegaan van het totale aankoopbedrag (Euro's).

Ontbrekende gegevens m.b.t. groenafval die door konijnberg zelf gecomposteerd wordt. Er is aannname gemaakt m.b.t. de hoeveelheid van dit groenafval.

Tevens zijn de noodzakelijke emissiefactoren niet voorhanden zodat diverse literatuur, analyse en onderzoeken en ketenanalyses geraadpleegd zijn om de juiste factoren te kiezen. Derhalve zijn enkele emissiewaarden van scope 3 en dus ook van de ketenanalyse niet absoluut.

Bij de berekening van de CO₂-emissies hebben we de volgende onderdelen uitgesloten:

- Koudemiddelen

5.8 Conclusie invalshoek inzicht

Het inzicht in de energiebeoordeling is volledig

Het inzicht in scope 1 en 2 is volledig

Het inzicht in scope 3 is voldoende

Het inzicht in onze projecten met gunningsvoordeel is voldoende

Het inzicht in de keten is nagenoeg voldoende

6. Invalshoek Reductie (1B/2B/3B/4B/5B)

In dit hoofdstuk worden de reductiedoelstellingen en de reductievoortgang per scope behandeld.

6.1 Vaststelling reductiedoelstellingen

Het beleid van Konijnenberg omvat m.b.t. CO₂-reductie o.a.:

- Het opstellen van reductiedoelstellingen en kengetallen volgens de CO₂-presatieladder
- De jaarlijkse beoordeling van de behaalde reducties a.d.h.v. de doelstellingen
- Het opstellen van toekomstige reductie initiatieven en analyseren van de mogelijke uitvoering met name het gebruik van groene energie en alternatieve brandstoffen
- Het beschikbaar stellen van de benodigde middelen om onze reductiedoelstellingen te verwezenlijken
- Het motiveren en verhogen van het bewustzijn van onze personeelsleden om bij de uitvoering van onze activiteiten onze reductiedoelstellingen te behalen
- Het monitoren en registeren van onze energieverbruiken van de diverse energiebronnen middels het voeren van een correcte administratie
- De publicatie van ons (half) jaarlijks energiemangementplan, ons reductiebeleid, initiatieven, participatie en overige documenten m.b.t. onze reductiedoelstellingen
- Participatie aan reductiedoelstellingen binnen onze belangenorganisatie en het mede uitvoeren van deze doelstellingen
- Kennis en informatiedeling met onze toeleveranciers en ketenpartners
- Selectie van toeleveranciers op MVO-basis om onze diensten te verduurzamen
- Helder en duidelijke communicatiestructuren zowel intern als extern zodat onze reductiedoelstellingen bekend en nageleefd kunnen worden

Reductiedoelstellingen per gewerkt uur

Scope 1: 25% CO₂-reductie per gewerkt uur in 2030 t.o.v. 2022, gemiddeld 3,1% per jaar

Scope 2: Behoud van zero-emissie

Keten: 5% totale CO₂-reductie in 2030 t.o.v. 2023, gemiddeld 0,7% per jaar

6.2 Referentie reductie scope 1, scope 2

Het verbruik van brandstoffen levert de grootste bijdrage aan de CO₂-emissies.

Door het uitvoeren van de reductiemaatregelen zoals beschreven in het "Kansen & Reductieschema" kunnen we de CO₂-emissies terugdringen.

6.3 Referentie reductie ketenanalyse

Tabel 6 a: Vergelijking keten toepassingen					
Processtap Keten	Huidige hoeveelheid bij de verwerker		Huidige hoeveelheid door Konijnenberg zelf		Vermeden emissies
	Hoeveelheid (ton)	CO ₂ -emissie in ton	Hoeveelheid (ton)	CO ₂ -emissie in ton	
Composteerproces	114,88	3,861	114,88	0,135	3,726
Transport		0,899	Niet meer nodig bij composteren door Konijnberg zelf		0,899
Totaal					4,625

Indien Konijnenberg alle groenafval zelf gaat composteren is de keten uitstoot 4,625 ton.

In het gunstige geval zal dit een reductie geven van 11,57 %

6.4 Referentie reductie projecten met gunningvoordeel

Reductiemaatregelen bij projecten met gunningvoordeel staan weergegeven in het "kansen & reductieschema".

6.5 Verantwoording reductie doelstellingen

De taken en verantwoordelijken voor de totstandkoming voor de emissie berekening is in onderstaande tabel 6-a vastgelegd.

Tabel 6-a: Taken verantwoordelijkheden en bevoegdheid reductiedoelstellingen			
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	Taak, verantwoordelijk	Halfjaarlijks	Systeem-coördinator, projectbeheerders
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	Taak	Halfjaarlijks	Systeem-coördinator, Directie
Accorderen van doelstellingen	Bevoegdheid	Jaarlijks	Directie
Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	Verantwoordelijk	Continue	Systeem-coördinator, medewerkers, directie
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	Taak, verantwoordelijk	Jaarlijks	Systeem-coördinator, projectbeheerders

Tabel 6-b-1: Reductie voortgang CO₂-emissie Scope 1 & 2

Reductie voortgang CO ₂ -emissie uitgedrukt per gewerkt uur			
Emissie locatie	Referentiejaar 2022	2023	Reductie in % t.o.v. referentiejaar
Kantoren	0,03	0,04	Toename 35,20%
Werken / Productie	3,23	3,18	Reductie 10,25%
Totaal	3,26	3,22	Reductie 1,20%

Tabel 6-b-2: Reductie voortgang CO₂-emissie Scope 1 & 2

Reductie voortgang CO ₂ -emissie uitgedrukt per gewerkt uur			
	Referentiejaar 2022	2023	Reductie in % t.o.v. referentiejaar
Scope 1	3,26	3,22	Reductie 1,20%
Scope 2	-	-	

Tabel 6-c: Reductie voortgang CO₂-emissie in de keten

Reductie voortgang CO ₂ -emissie uitgedrukt in tonnen		
	Referentiejaar 2023	Reductie in % t.o.v. referentiejaar
Keten	5,23	

Er is een kleine reductie van 1,2% per gewerkt uur in scope 1 te zien. Scope 2 is gelijk gebleven, geen emissies in deze scope. Er is nog geen voortgang te constateren in de keten reductiedoelstellingen, daar 2023 het referentiejaar is.

Ambitie

Konijnenberg heeft onderzocht welke doelstellingen en maatregelen sectorgenoten ambiëren. Konijnenberg schat zichzelf in als een ambitieuze middenmoter vergeleken met sectorgenoten. Op basis hiervan zal de reductiedoelstelling gelijklijgen aan die van sectorgenoten.

Sectorgenoot 1: Eijk Groep

Zij hebben als doel gesteld om 7% CO₂ per scope/jaar te reduceren, 70% tot 2025.

Om deze doelstelling te realiseren willen zij de volgende maatregelen nemen:

- Aankoop van bedrijfswagens met schonere Euro 5 respectievelijk Euro 6 motoren
- Aankoop van personenauto's met energielabel A, dan wel minimaal een groen label
- Gebruik minder schadelijke brandstof voor apparatuur
- Verminderen LPG verbruik door inzet heet water ter onkruidbestrijding.
- Verwarming kantoren middels airco's
- Zonnepanelen op 1 vestiging

Sectorgenoot 2: Ter Riele B.V.

Zij hebben als doel gesteld om de ton CO₂-uitstoot per 1.000 KM gereden in scope 1 lineair te laten afnemen tot 10% in 2026 ten opzichte van 2021. En de totale ton CO₂-uitstoot in scope 2 in 2026 terug te dringen naar 0 ondanks de toename van het elektrische verbruik.

Om deze doelstelling te realiseren willen zij de volgende maatregelen nemen:

- Installeren van warmtepomp
- Separate warmteregeling per kantoorunit
- Stimuleren tanken aan de zaak (HVO-20)
- Aanschaf elektrische zitmaaier
- Aanschaf elektrische borstelmachine

Sectorgenoot 3: Wolterinck B.V.

Zij hebben als doel gesteld om 5% reductie van scope 1 (directe) emissies in 2024 t.o.v. 2020 en 0% emissies in scope 2 in 2024 te behalen.

Om deze doelstelling te realiseren willen zij de volgende maatregelen nemen:

- Sturen op bewuster omgaan met het wagenpark en machinepark
- Wagenpark vervangen voor zuinigere uitvoeringen.
- Verlagen elektraverbruik

De emissies van Konijnenberg zijn vergelijkbaar met andere groenaannemers op het SKAO platform. Konijnenberg B.V. volgt het landelijke belang van circa 3% reductie per jaar en behoort hierdoor in **de middenmoot van ketenpartners**.

Maatregelenlijst

Het verhogen van de score op de maatregelenlijst van SKAO is een doel op zich. We zijn zeer tevreden en zijn te vinden boven de middenmoot binnen onze werkgroep.

Tabel 6-e: Score maatregelenlijst SKAO					
Maatregelen geïmplementeerd A/B/C score	Nog geplande maatregelen	geïmplementeerde A Score	geïmplementeerde B Score	geïmplementeerde C Score	Geïmplementeerde Eigen maatregelen
2023/	-	-	-	-	-
2024/ 6	11	2	2	2	0

6.5 Resultaten reductiedoelstellingen

Scope 1

Reductiedoel is vastgesteld, er is een kleine reductie behaald.

Scope 2

Het doel is handhaven van onze zero emissies, doel bereikt

Keten

Reductiedoel is vastgesteld, er is nog geen vergelijk mogelijk i.v.m. referentiejaar 2023. Mogelijk resultaat indien maatregelen geïmplementeerd kunnen worden. De optimale situatie is berekend indien reductiemaatregel uitgevoerd gaat worden.

7 Invalshoek Transparantie (1C/2C/3C/4C/5C)

Onderstaand hoofdstuk behandelt de interne en externe communicatie van onze reductiedoelstellingen.

Tabel 7-a Taken, verantwoordelijkheden en frequenties

Taken	Taak/ bevoegdheid	Frequentie	Verantwoordelijke
Aanleveren informatie nieuwsberichten	Taak	Halfjaarlijks	Systeem-coördinator, directie
Actualiseren website	Taak, bevoegdheid	Halfjaarlijks	Systeem-coördinator
Actualiseren pagina SKAO-website	Taak, bevoegdheid	Jaarlijks	Systeem-coördinator
Bijhouden communicatie in-extern	Taak, bevoegdheid	Halfjaarlijks	Systeem-coördinator, directie
Goedkeuren van interne/externe communicatie	Bevoegdheid	Halfjaarlijks	Directie

7.1 Belanghebbenden

Onze belanghebbenden zijn in onderstaande tabel verwoordt

Tabel 7-b: Belanghebbenden

Interne belanghebbenden	Relatie / kennis	Mate van invloed
Directie aandeelhouders	Eigenaar / beleidmaker / opsteller visie & missie	Groot. Streeft naar CO ₂ -reductie / handhaver doelstellingen
Medewerkers / Inleen krachten / ZZP'ers / SROI mensen / BBL'ers	Uitvoeren van werken / uitvoering van reductiemaatregelen tijdens de werken. Ontvanger van kennis en vertaling van de kennis naar de praktijk	Groot. Voering van het beleid uit. Conformereren zich aan reductie doelstellingen
Externe belanghebbenden	Relatie/kennis	Mate van invloed
Gemeente Brummen	Afgeven vergunning bouwplannen	Groot, bij goed keuring plaatsen zonnepanelen, sterke reductie CO ₂
Opdrachtgevers (niet overheid)	Uitvoeren van projecten/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Opdrachtgevers (projecten met gunningsvoordeel)	Uitvoeren van projecten/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Aanbestedende overheid	Projecten, kennisdrager theorie en praktische kennis	Groot. Streeft naar CO ₂ -reductie. Beleid/gunningscriteria
Financiële instellingen	Beheer transacties en kapitaal/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf beleid
Leveranciers, transporteurs	Distributieketen/ weinig praktische kennis	Klein. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Onderaannemers	Specialisatie of buffer krachten/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Overige, particulieren	Sponsoring, deelname, participatie/ weinig praktische kennis	Klein. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid. Willen zo weinig mogelijk overlast
Overheid	Wetgeving, kennisdrager theorie en praktische kennis	Groot. Streeft naar CO ₂ -reductie. Beleid/gunningscriteria
SKAO	Eigenaar en beheerder CO ₂ -Prestatieladder	Groot, Verantwoordelijk voor het gebruik, de doorontwikkeling van het certificeringschema en stimuleert bedrijven en overheden om CO ₂ -emissies te reduceren. (doel, klimaatneutraal bedrijfsleven)
Branche organisaties / concullega's	Informereren & kennis delen	Middelgroot. Stimulatie van leden om CO ₂ -emissies te reduceren middels voorlichting, nieuwe technische ontwikkelingen en het bevorderen van samenwerking in de ketens

7.2 Communicatie

Communicatie met onze belanghebbende is uitgesplitst in interne/ externe communicatie.

Het doel van **interne** communicatie is het bewustzijn en de betrokkenheid van medewerkers te vergroten op het gebied van CO₂-reductie. Medewerkers aansporen een actieve bijdrage te leveren om CO₂ te reduceren middels het verhogen van het bewustzijn.

Het doel van **externe** communicatie is het uitdragen van de maatschappelijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid van duurzaam ondernemen. Externe relaties aansporen om ook een actieve bedrage kunnen leveren aan CO₂-reductie

7.2.1 Interne communicatie

Interne communicatiemiddelen m.b.t. CO₂

De communicatie met de interne belanghebbenden:

- Toolboxen
- Whatsapp
- Via publicatiescherm in de kantine
- Facebook

Beleidscommunicaties

- Opstellen beleidsverklaringen CO₂- en Duurzaamheid met reductiemaatregelen
- Opstellen budget voor uitvoering CO₂ prestatieladder

Publicatieborden

Publicatie van de footprint, CO₂-emissies, beleidsverklaring CO₂ en Duurzaamheid

Toolboxen

2-jaarlijks fysiek tijdens de werken en/of locatie Eerbeek

CO₂ gegevens:

- Footprint, emissies van alle scopes inclusief de projecten met gunningsvoordeel en resultaten t.o.v. de vastgestelde reductiedoelstellingen
- Uitgevoerde maatregelen
- Nieuwe maatregelen

Whatsapp

- Nieuwsitems m.b.t. CO₂
- Project maatregelen

Uitvoerdersoverleg

- Diverse onderwerpen, veiligheid, praktische invullen van de voorgestelde reductiemaatregelen projecten

7.2.2 Externe communicatie

Externe communicatiemiddelen m.b.t. CO₂

De communicatie met de externe belanghebbenden, zie tabel 7-b externe belanghebbenden, geschiedt als volgt:

- Via projectbesprekingen
- Via aankoop / huur materieel
- Inhuur onderaanneming / ZZP'ers
- Via publicatie van CO₂-doelstellingen eigen website en de SKAO-website
- Via aantonen voldoen aan geldende wet & regelgeving
- Via branche – en belangenorganisaties

Projectbesprekingen / bouwvergaderingen

Evaluatie afgesproken CO₂-reductiemaatregelen en duurzaamheid maatregelen.

Afwijkingen en/of wijzigingen in de genomen maatregelen

Circulaire economie, genomen acties

Aankooporders / huur materieel/ diensten

Besprekingen m.b.t. emissie loze inkoop / inhuur, duurzaamheidseisen

Onderaanneming

Afspraken m.b.t uitvoer projecten, CO₂-reductiemaatregelen & duurzaamheidseisen

Toolboxen m.b.t. CO₂ doelstellingen en resultaten

Publicaties

Eigen website:

Documenten: CO₂-beleid en Duurzaamheidsbeleid, diverse documenten m.b.t. CO₂ voortgang en reductie kansen en maatregelen, CO₂ certificaat, (half) jaar rapportages

SKAO-website:

Documenten: Meest materiele emissies, Ketenanalyse, initiatieven, projecten met gunningsvoordeel

Wet & Regelgeving

CO₂-prestatie certificaat publiceren eigen website

Offerte met uitvoering eisen (wetgeving, duurzaamheidseisen e.d.)

Branche organisaties/ concullega's

Kennis halen en brengen, deelname & participatie aan bijeenkomsten

Initiatieven ontplooi en publiceren.

7.3 Risico's

Bij het opstellen van ieder communicatiebeleid moeten wij hier rekening houden met de mogelijke risico's, waaronder:

- Medewerkers krijgen te veel informatie waardoor ze CO₂-moe kunnen worden, geen interesse meer
- Te weinig communicatie waardoor de uit te dragen boodschap niet eenduidig, helder en actueel is
- Beëindiging arbeidsovereenkomst van sleutelpersonen
- Te weinig medewerking vanuit de directie die zou moeten zorgen voor de benodigde input.

Deze risico's denken wij op de volgende manieren te ondervangen:

- Aandacht voor nieuws wat een meerwaarde heeft
- In de toolboxen aandacht besteden aan CO₂-gereduceerde items
- In diverse overlegstructuren CO₂ als vast agendapunt opnemen
- Controle op de realisatie van het communicatieplan vindt middels de interne controle en audit plaats

7.4 Planning

Per jaar wordt door Systeem-coördinator voor de CO₂ prestatieladder in samenspraak met de directie een jaarplanning communicatie opgesteld. Deze planning is gebaseerd op reeds bekende vergaderpatronen die zowel intern als extern

vastgelegd zijn. Aansluitend wordt er per communicatie moment aangegeven wat, hoe en door wie er gecommuniceerd wordt alsmede wie er verantwoordelijk is voor de input. Tijdens de jaarlijkse evaluatie van het energiemangement plan van Konijnenberg worden ook de resultaten van de communicatie matrix besproken en waar nodig bijgesteld.

Tabel 7-c: Communicatiematrix intern / extern					
Doelgroep	Instrument	Inhoud	Doel	Frequentie	Actiehouder
Directie Medewerkers Eigen als inleen	Eigen website	Footprint (half) jaarlijks EMP Kansen & Reductieschema	Informereren & draagvlak creëren	2 x per jaar	Systeemcoördinator
	Website SKAO	Scope 3 analyse Ketenanalyse Initiatieven Projecten met gunningsvoordeel	Informereren	2 X per jaar	Systeemcoördinator
	Facebook Whatsapp	Vermelden CO ₂ gerelateerde nieuwsitems	Informereren & draagvlak creëren	Continue	Systeemcoördinator
	Toolboxmeetings MT-overleg	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, maatregelen voor reductie	Informereren & draagvlak creëren, vergelijken reductiedoelstellingen Maatregelen projecten, energiebeleid	2 x per jaar	Systeemcoördinator
Opdrachtgevers/ Zakenpartners	Kennisdeling bijeenkomsten/project bespreking	CO ₂ maatregelen	Informereren/kennis delen/draagvlak creëren	2 x per jaar	Systeemcoördinator
	Eigen website	CO ₂ footprint/ EMP	Informereren/kennis delen/draagvlak creëren	2 x per jaar	Systeemcoördinator
Onderaannemers Leveranciers Transporteur	Leveranciers/ beoordeling	Milieubelasting	Informatie& kennisdeling, draagvlak creëren	2 x per jaar	Systeemcoördinator / directie
	Eigen website	Speciaal ingericht CO ₂ -onderdeel	Informatie & kennisdeling	2 x per jaar	Systeemcoördinator / directie
	Eigen website	CO ₂ footprint/ EMP	Informatie& kennisdeling, draagvlak creëren	2 x per jaar	Systeemcoördinator
Branche organisaties en participaties	Eigen website	Doelstelling en keteninitiatieven	Informatie & kennisdeling	1 x per jaar	Systeemcoördinator / directie

Tabel 7-d: Communicatie-matrix projecten met gunningsvoordeel					
Doelgroep	Instrument	Inhoud	Doel	Frequentie	Actiehouder
Projecten	Verzamelen gegevens projectmap	Project specifieke gegevens voor berekening CO ₂ en Reductie	Informatie & kennisdeling	Maandelijks	Uitvoerders met input administratie
	Beheren gegevens	Gegevens opslaan in projectmap	Informereren & draagvlak creëren, kennisdelen	Minimaal 2 x per jaar	Uitvoerders
	Verwerken gegevens	Verwerken gegevens in voortgangsrapportage en EMP	Informatie & kennisdeling	Continu	Uitvoerders
	Vaststellen rapporten	Vaststellen energiebeleid, reductiedoel en maatregelen e.d.	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Directie
	Communiceren intern (doelgroep)	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, certificeringstraject, maatregelen voor reductie, energiebeleid	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Systeemcoördinator
	Communiceren extern (Doelgroep)	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, maatregelen voor reductie, energiebeleid	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Uitvoerders
	Informereren medewerkers	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, maatregelen voor reductie, energiebeleid voor het betreffende project	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Uitvoerders / Systeemcoördinator
	Uitvoeren volledig project	Monitoren en evaluatie gehele proces project.	Informatie& kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Uitvoerders / directie

8 Invalshoek Participatie (1D/2D/3D/4D/5D)

In dit hoofdstuk wordt de opgedane inzichten onder de invalshoek participatie uitgebreid behandeld.

Onderdeel van het energiemangement plan is dat wij proactief bezig zijn met de marktontwikkelingen omtrent CO₂-reductie.

Momenteel zijn wij lid van onderstaande brancheverenigingen c.q. initiatieven:

- SKAO
- VHG
- Meinweg organisatieadvies

Deze lidmaatschappen zijn van wezenlijk belang om de nieuwste ontwikkelingen qua CO₂-reductie te volgen. In de volgende paragrafen zullen wij de brancheverenigingen verder inhoudelijk toelichten.

8.1 SKAO

De Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) is verantwoordelijk voor alle zaken de ladder betreffende: het gebruik, de doorontwikkeling, het beheer van het certificeringschema, verbreding van deelnemende sectoren e.d. Kwaliteit van de groei belangrijker dan de groei zelf. De CO₂-Prestatieladder heeft alleen toegevoegde waarde als het resulteert in blijvende CO₂-reductie, innovatie en samenwerking bij de gecertificeerde bedrijven. SKAO wil dit realiseren door een sterkere regierol op zich te nemen die erop gericht is om sector specifieke kennis over CO₂-reductie en maatregelen te ontsluiten. Uitgangspunt is dat alle gebruikers van de ladder (zowel aanbesteders als opdrachtnemers) er belang bij hebben dat er sprake blijft van één effectieve CO₂-Prestatieladder.

De SKAO heeft de volgende doelstellingen:

- Het beheer en de doorontwikkeling van de CO₂-Prestatieladder
- Het creëren van draagvlak bij marktpartijen en maatschappelijke organisaties voor de benadering en de werkwijze van de CO₂-Prestatieladder
- Het bevorderen en faciliteren van een effectieve dialoog tussen bedrijven en maatschappelijke organisaties over klimaatvriendelijk ondernemen gericht op concrete CO₂-reductie
- Bevordering van de ontwikkeling van sector brede CO₂-reductieprogramma's door participerende bedrijven en de actieve deelname daaraan
- Het bevorderen van breed gebruik van de CO₂-Prestatieladder in meerdere sectoren

8.2 VHG

Branchevereniging VHG is een vereniging voor hoveniers, groenvoorzieners, boomspecialisten & dak- en gevel en interieur beplanters. VHG behartigt de collectieve en individuele belangen van haar leden op sociaal- economisch en bedrijfsmatig gebied. VHG bestaat uit vakgroepen, regionale afdelingen, een ledenraad, het bestuur en een landelijk bureau.

VHG Vakgroep Groenvoorzieners bundelt de krachten van groenvoorzieners en behartigt de gemeenschappelijke belangen van alle aangesloten bedrijven. De circa 180 aangesloten bedrijven zijn werkzaam binnen de groot groenvoorziening zoals de aanleg, beheer, onderhoud van openbare terreinen, parken, de bebouwde openbare ruimte, sportvoorzieningen en natuurgebieden. Opdrachtgevers zijn overheden en private zakelijke partijen als instellingen en bedrijven.

8.3 Meinweg Organisatieadvies B.V.

Meinweg Organisatieadvies B.V. is een adviesbureau dat gespecialiseerd is in het opzetten van kwaliteitssystemen voor certificeringen zoals Groenkeur, ISO 9001 en de CO₂ prestatieladder. Het bedrijf begeleidt organisaties bij het ontwikkelen en implementeren van managementsystemen die voldoen aan specifieke keurmerkeisen. Daarnaast biedt Meinweg Organisatieadvies ondersteuning bij het behalen van certificeringen en het verbeteren van bedrijfsprocessen. Konijnenberg Bos en Groen B.V. neemt jaarlijks tweemaal deel aan informatiebijeenkomsten met sectorgenoten en concullega's over relevante onderwerpen zoals het reduceren van CO₂ uitstoot en nieuwe ontwikkelingen in de markt.

8.4 Budgetplan

Kosten gerelateerd aan het energiemangement plan en alle bijbehorende facetten worden separaat geboekt op de kostenplaats voor de certificeringen. Jaarlijks wordt voor deze kostenplaats door de directie het budget vastgesteld.

Tabel 8-a Budgetplan Besteedbaar budget CO₂-prestatieladder			
Certificatie			
Initiele audit certificatie ladderniveau 5		€	3150
Participatie			
Tarief SKAO - CO ₂ -Prestatieladder		€	250
VHG		€	2549
Publicatie			
Aanpassen websitedeel CO ₂ -prestatieladder		€	250
Communicatie			
Media, magazines en brochures		€	150
Interne en externe communicatie documenten		€	300
CO₂-reductie			
Opleiding		€	1000
Uitvoeren energiemangement plan		€	2500
Totaalbudget		€	10149

9 De uitvoering van de CO₂ reductiedoelstellingen

Dit hoofdstuk behandelt de uitvoering van de reductiedoelstellingen middels de Plan, Do, Check, Act cyclus.

9.1 "plan"

Doelstellingen

Maatregelen

Planning vastleggen

Opstellen van de energie reductiedoelstellingen. Reductie van de kansen en planning van deze kansen is opgenomen in het kansen en reductieschema.

9.2 “do”

Uitvoeren plan

Het uitvoeren van de maatregelen benoemd in het kansen & reductie schema.

9.3 “check”

Voortgang meten en monitoren

Vaststellen of reductiedoelstellingen behaald zijn.

9.4 “act”

Bijsturen op basis voortgang, eventueel plan aanpassen

Afhankelijk van de resultaten en oorzaken van het niet behalen van reductie doelstellingen moeten:

1. Reductiedoelstellingen aanpassen en/of
2. Vastgestelde maatregelen die niet zijn uitgevoerd moeten uitgevoerd worden.

Tabel 9-a: PDCA-cyclus volgens ISO 14064-1 en GHG-protocol			
PLAN	In de planningsfase worden taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de GHG-inventarisatie uitgevoerd i.s.s.m. externe CO ₂ -adviseur en/of KAM ondersteuning		
	Frequentie	Uitvoering	Registraties
Inzicht verwerven in de context van de organisatie, Boundary vaststellen	Dynamisch	Directie / Systeem-coördinator	Context analyse/ Boundary/ (A-C analyse)
Opstellen CO ₂ -beleid	Eenmalig	Directie / Systeem-coördinator	Beleidsverklaring
Inrichten van het team m.b.t. CO ₂ met taken & verantwoordelijkheden	Eenmalig	Systeem-coördinator	Funcieomschrijvingen
Uitvoeren en opmaken energiebeoordeling	Jaarlijks	Systeem-coördinator	Energiebeoordeling
Significante verbruiken verzamelen	Jaarlijks	Systeem-coördinator	Excel overzicht: Verbruiken
CO ₂ -emissies berekenen	(half) Jaarlijks	Systeem-coördinator	Excel overzicht: Verbruiken
Kansen & reductieschema opstellen	Dynamisch / éénmalig	Systeem-coördinator	Kansen & reductieschema
Reductiedoelstellingen opstellen	Éénmalig	Directie / Systeem-coördinator	Doelstellingen in EMP
Maatregelen opstellen	Jaarlijks	Directie / Systeem-coördinator	EMP
Budgetplan opstellen	Jaarlijks	Directie	EMP
Inkoopbeleid opstellen m.b.t. CO ₂	Jaarlijks	Directie	Procedure inkoop
Energie managementplan opstellen (EMP)	Jaarlijks	Systeem-coördinator	EMP
Directiebeoordeling opmaken	Jaarlijks	Directie / Systeem-coördinator	Directiebeoordeling
DO	In de do-fase, implementatie en uitvoeringsfase, wordt de inventarisatie uitgevoerd i.s.s.m de KAM ondersteuning		
Energiestromen in kaart brengen	Frequentie	Uitvoering i.s.s.m administratie	Registratiedocument i.s.s.m. leveranciers
Aardgas gebouwen	Maandelijks	Systeem-coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Elektriciteit gebouw	Maandelijks	Systeem-coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Brandstoffen	Maandelijks	Systeem-coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Overige verbruiken	Maandelijks	Systeem-coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Business Travel/ zakelijk kilometers	Maandelijks	Systeem-coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Inkoop materialen en goederen	Maandelijks	Systeem-coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Afval gegevens	Maandelijks	Systeem-coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Overige zaken			
Investeringen	Halfjaarlijks	Directie	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Interne & externe communicatie	Halfjaarlijks	Directie / Systeem-coördinator	Toolboxen / bouwvergaderingen
CO ₂ - emissies factoren bepalen	Jaarlijks	Systeem-coördinator	Footprint en EMP
Berekeningen CO ₂ -emissies	(half) Jaarlijks	Systeem-coördinator	Excel Sheet
Uitvoeren van de maatregelen	Dynamisch	Directie	EMP
Maatregelenlijst SKAO invullen	Jaarlijks	Systeem-coördinator	Maatregelenlijst
Opstellen Footprint	Jaarlijks	Systeem-coördinator	Footprint
Opstellen EMP-concept	Jaarlijks	Systeem-coördinator	EMP
Aannames en/of uitsluitingen definiëren	Jaarlijks	Systeem-coördinator	EMP
CHECK	In de check-fase worden de uitgevoerde registratie gecontroleerd door de KAM ondersteuning		
	Frequentie	Uitvoering i.s.s.m administratie	Registratiedocument
Interne controle van verbruiken middels inkoop facturen, overzichten e.d.	(half) Jaarlijks	Systeem-coördinator	Interne audit formulier
Interne audit	(half) Jaarlijks	Systeem-coördinator	Interne audit formulier
CO ₂ -emissies factoren controleren	(half) Jaarlijks	Systeem-coördinator	Interne audit formulier
Evalueren inkoop gegevens	(half) Jaarlijks	Systeem-coördinator	Interne audit formulier
Evalueren uitgevoerde maatregelen	(half) Jaarlijks	Systeem-coördinator	Interne audit formulier
Evalueren CO ₂ -emissies	(half) Jaarlijks	Systeem-coördinator	Interne audit formulier
Evalueer resultaten aan de doelstellingen	(half) Jaarlijks	Systeem-coördinator	Interne audit formulier
Evalueer de interne en externe communicatie	(half) Jaarlijks	Systeem-coördinator	Interne audit formulier
ACT	In de act-fase worden de plannen bijgestuurd en de kunnen maatregelen gewijzigd worden		
	Frequentie	Uitvoering i.s.s.m administratie	Registratiedocument
Maatregelen bijstellen	Jaarlijks	Directie / Systeem-coördinator	EMP
Reductie doelstellingen wijzigingen	Jaarlijks	Directie / Systeem-coördinator	EMP

10 Samenvatting

We zijn gestart in 2022 met het in kaart brengen van ons energieverbruik en -gebruik en onze CO₂-emissies.

We hebben onze emissies voor nu goed in kaart maar willen meer gaan verdiepen.

Reductiedoelstellingen

Scope 1: 25% CO₂-reductie per gewerkt uur in 2030 t.o.v. 2022, gemiddeld 3,1% per jaar

Scope 2: Behoud van zero-emissie

Keten: 5% totale CO₂-reductie in 2030 t.o.v. 2023, gemiddeld 0,7% per jaar

Scope 1

Reductiedoel is vastgesteld, er is een kleine reductie behaald.

Scope 2

Het doel is handhaven van onze zero emissies, doel bereikt

Keten

Reductiedoel is vastgesteld, er is nog geen vergelijk mogelijk i.v.m. referentiejaar 2023. Mogelijk resultaat indien maatregelen geïmplementeerd kunnen worden. De optimale situatie is berekend indien reductiemaatregel uitgevoerd gaat worden.

Conclusie

We zijn gestart om onze CO₂-emissies te reduceren en zijn ons bewust dat we inspanningen moeten verrichten om onze reductiedoelstellingen te realiseren. We zullen de geformuleerde acties uit het kansen en reductieschema oppakken en indien mogelijk implementeren.

De voorgestelde reductiemaatregel m.b.t. de ketenanalyse gaan we onderzoeken op haalbaarheid. Tevens zullen moeten zorgen dat de analyse gestoeld is op actuele cijfers en niet op aannames.

De algemene voorgestelde reductiemaatregelen m.b.t. de keten en scope 3 gaan we onderzoeken op haalbaarheid. We zullen actief aan de slag moeten gaan in onze keten om onze stakeholders bewust te maken van de rol die zij hierin spelen.

We hebben onze organisatie m.b.t. de registratie meer gestructureerd maar moeten deze nog optimaliseren.

Voor het jaar 2024 gaan we verder om de voorgestelde reductie maatregelen te implementeren.

We zijn trots op het geleverde werk en op de reductie die bereikt is.

We gaan verder werken aan mogelijkheden om duurzaamheid te integreren in onze bedrijfsvoering en we zijn ervan overtuigd dat we de geformuleerde doelstellingen zullen behalen.

We bedanken iedereen en hopen ook dat eenieder met dezelfde enthousiasme mee werkt om ons uiteindelijke doel te kunnen realiseren.